

Opleiding PA in een huisartsenpraktijk in een achterstandswijk

maart 2022- september 2025
presentatie tbv AOF dd 2 oktober 2025
Gulja van Klinken, huisarts

Wie zijn wij

- Duo-praktijk in achterstandswijk in Almelo (3500 pten)
- 65% populatie met laag inkomen, wv 29% achterstandswijk, waaronder oa: arbeidsmigranten uit Polen en andere Oost-Europese, vluchtelingen met een (tijdelijke) verblijfsstatus.
- POH-S en POH GGZ, aios in opleiding.
- Ruimte voor een PA voor 3-4 dagen/wk, mn voor laagcomplexe zorg.
- Wat doen we om mensen te laten blijven: oog voor werk-prive balans, werkplezier, goed sfeer, planning en korte lijnen

Waarom een PA opleiden

- Landelijk probleem om waarnemende huisartsen en/of HIDHA's te vinden
- Arbeidsintensieve werk, toename (complexe)zorgvraag
- We vinden het opleiden en met een divers team werken leuk.
- PA: BIG geregistreerde zorgverlener met eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid.
- Tijdens opleiden kan je een (breed) leerdoelen pakket kiezen, tussen 3-8 thema's, passend voor je praktijk.

Doel inzetten PA

- meer continuïteit van zorg
- een vast team voor de langere termijn
- meer tijd voor de huisartsen voor complexe zorg
- laagdrempelige laagcomplexere zorg
- ruimte om te groeien in zorgaanbod en/of patiënten aantal.

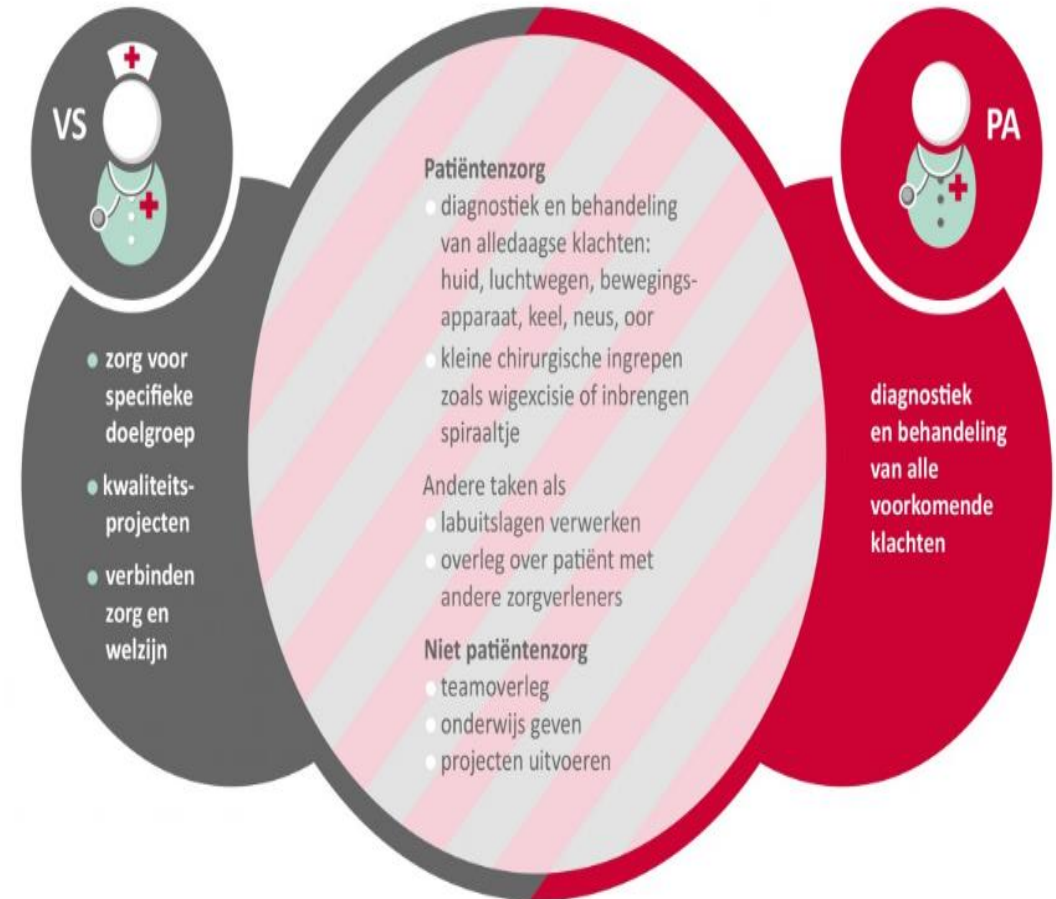

VS & PA

Overzicht VS & PA in de huisartsenzorg

	 verpleegkundig specialist (VS)	 physician assistant (PA)
Algemeen	Focus medisch én verpleegkundig domein Vervolg op basis beroep verpleegkundige	Focus medisch domein Omscholing naar nieuw beroep
Taken	- diagnostiek en behandeling van alledaagse klachten - kleine chirurgische ingrepen - zorg voor een specifieke doelgroep - verbinden zorg en welzijn - kwaliteitszorg en uitvoeren projecten - andere taken zoals mdo overleg, teamoverleg, geven van onderwijs	- diagnostiek en behandeling van alle voorkomende klachten - kleine chirurgische ingrepen - andere taken zoals mdo overleg, teamoverleg, geven van onderwijs
Juridisch		
Wet BIG	artikel 14 - wettelijk beschermde beroepstitel - wettelijk erkend specialisme - vallen onder tuchtrecht	artikel 3 - wettelijk beschermde beroepstitel - vallen onder tuchtrecht
Zelfstandige bevoegdheid	Ja Indiceren en uitvoeren van bepaalde voorbehouden handelingen: - waarvan de risico's zijn te overzien - met een routinematig karakter - met beperkte complexiteit - volgens landelijk geldende richtlijnen en protocollen	Ja Indiceren en uitvoeren van bepaalde voorbehouden handelingen: - waarvan de risico's zijn te overzien - met een routinematig karakter - met beperkte complexiteit - volgens landelijk geldende richtlijnen en protocollen
Wettelijk specialisme	Twee specialismen vanaf 1 januari 2020 - algemene gezondheidszorg (VS AGZ) - geestelijke gezondheidszorg (VS GGZ)	niet van toepassing
Register	Verpleegkundig Specialisten Register	Kwaliteitsregister NAPA
Opleiding		
Naam	Master Advanced Nursing Practice (MANP) Opleidingsinstelling GGZ-VS	Master Physician Assistant (MPA)
Type	duaal (leren en werken)	duaal (leren en werken)
Aanbieders	negen hogescholen en Opleidingsinstelling GGZ-VS	vijf hogescholen
Vooropleiding	hbo verpleegkunde	hbo gezondheidszorg (zoals fysiotherapie, verloskunde, verpleegkunde)
Instroomeisen	- minimaal twee jaar werkervaring als hbo verpleegkundige - leerwerkplek in huisartsenpraktijk/-post voor minimaal 32 uur per week - BIG registratie als verpleegkundige	- minimaal twee jaar werkervaring als hbo zorgprofessional - leerwerkplek in huisartsenpraktijk/-post voor minimaal 32 uur per week
Duur	2 jaar MANP en 3 jaar Opleidingsinstelling GGZ-VS	2,5 jaar
Startdatum	ieder jaar in september	ieder jaar in september
Subsidie tijdens opleiding	Ministerie van VWS en ministerie van OC&W (zie website hogescholen)	Ministerie van VWS en ministerie van OC&W (zie website hogescholen)
Cao		
Cao huisartsenzorg	functie alleen beschreven voor huisartsen-post/acute zorg, in 2019 volgt beschrijving voor huisartsenpraktijk.	functie alleen beschreven voor huisartsen-post/acute zorg, in 2019 volgt beschrijving voor huisartsenpraktijk.

Wat doen de VS & PA in de huisartsenzorg?

PA vs VS

- Het belangrijkste verschil in hun opleiding en focus
- de PA(HBO breed) is primair geschoold in het medische domein en neemt medische taken van de arts over, gericht op “cure”, staat naast arts
- VS haar verpleegkundige achtergrond combineert met medische kennis, gericht het verbeteren van zorg vanuit een verpleegkundig perspectief, gericht op “care”, staat "tussen" de arts en de verpleegkundige

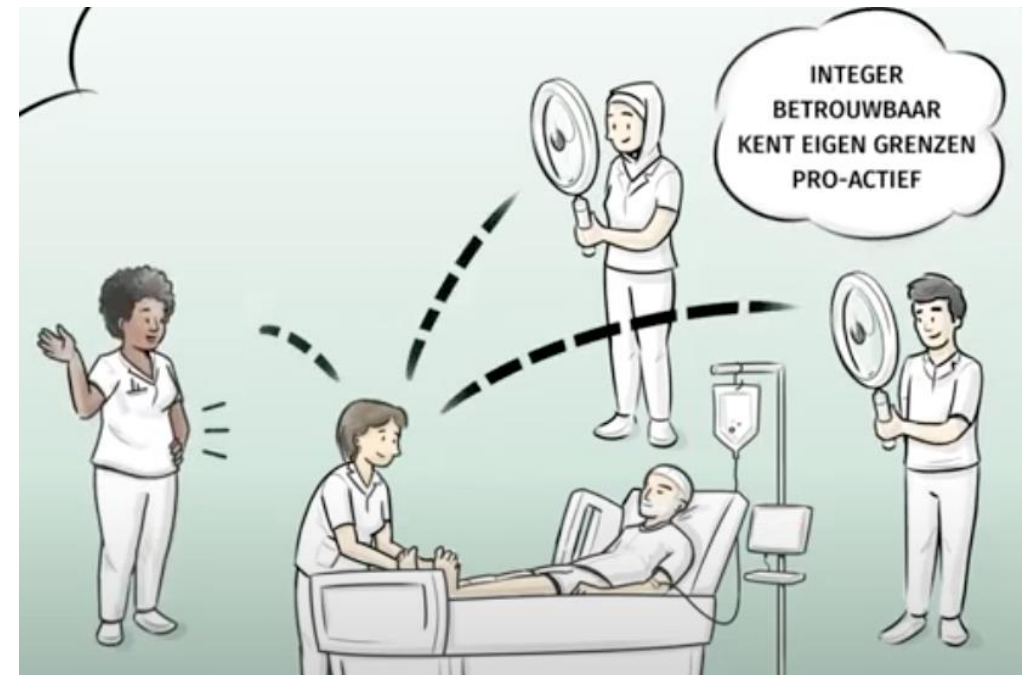
Opleiding tot De Physician Assistant (PA)- Duale masteropleiding

- Post-hbo masteropleiding, HBO- opleiding in de gezondheidszorg nodig en minimaal 2 jaar relevante werkervaring.
- Taken: anamnese, lichamelijk onderzoek, het opstellen van waarschijnlijke diagnose en behandelplannen, evt het indiceren van medicatie.
- Het assisteren bij operaties of het uitvoeren van kleine chirurgische ingrepen
- Het programma is gericht op het ontwikkelen van klinisch redeneren, medische vaardigheden en het zelfstandig doorlopen van het medische proces.

Ons EPA(Entrustable Professional Activities)-pakket

- Wijkverpleegkundige met een ruime ervaring aangenomen.
- 7 thema's gekozen:
- EPA 1: KNO.
- EPA 2: BLWI en LWI.
- EPA 3: MDL/buikpijn klachten.
- EPA 4: Bewegingsapparaat, inclusie kleine trauma
- EPA 5: Huidklachten, inclusief kleine chirurgie
- EPA 6: Klachten primair aan de urinewegen
- EPA 7: Klachten van de mamma en/of vragen/klachten van gynaecologische aard
- **Professionaliteit!!**

Externe stages(6x 6wk)

- Stage 1: Interne geneeskunde, ZGT
- Stage 2: Orthopedie, OCON
- Stage 3: Spoedeisende hulp, ZGT
- Stage 4: Dermatologie, kliniek Twente
- Stage 5: Geriatrie, TMZ

Specifiek voor de huisartsenzorg

- **Ipv 6e stage:** Lintdagen, 5 keer 2 dagen
- Thema 1: Huisartsgeneeskunde en epidemiologie
- Thema 2: Korte episodezorg en diversiteit
- Thema 3: Kindergeneeskunde en gynaecologie
- Thema 4: Arbeid en ziekte, psychische klachten en SOLK
- Thema 5: Levensende/ BLS

Aanmelden via

- <https://zorgmasters.nl/aanmeldportaal/mpa/>
- Bij volgende 5 Hogescholen:
- Arnhem en Nijmegen, Hoogeschool Inholland Amsterdam, Hogeschool Rotterdam, Utrecht, Groningen
- Elke hogeschool stelt zijn eigen onderwijsprogramma vast, maar de eindcompetenties zijn gelijk. Zie ook het [Landelijke Opleidingsprofiel Master Physician Assistant](#). De opleiding is geaccrediteerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO).

Manier van opleiden/financiering

- Samen met de Huisartsen Post : hoofdstages in de praktijk en op de HAP
- In de huisartsenpraktijk, door de huisartsen zelf: hoofdstage in de praktijk (3 dagen p/wk +1 dag studie dag)= minimaal 32 uur /wk
- Kandidaat in dienst voor duur van de opleiding met intentie vast contract na succesvolle diplomering
- Duur opleiding 2,5 jaar, via verschillende HBO opleidingen, bijv Groningen of Utrecht
- Aanmelden via NAPA: [vhttps://www.napa.nl/physician-assistant/opleiding-tot-pa/](https://www.napa.nl/physician-assistant/opleiding-tot-pa/)

Subsidie opleiding/financiering

- Via WVS: vast normatief bedrag van € 1.875,- per maand, voor maximaal de duur van de opleiding, doorbetaald aan de zorgwerkgever
- een aanvullende stimuleringssubsidie voor huisartsen en huisartsorganisaties via de [Stichting KOH](https://stichtingkoh.nl/taakherschikking/vs-en-pa)- een project plan maken: <https://stichtingkoh.nl/taakherschikking/vs-en-pa>
- Navraag bij de verzekeraar gedaan..
- AOF: Achterstands Ondersteunings Fonds voor huisartsenzorg in de achterstaandswijken(kijk in eigen regio)

Ons stappen plan:

- Vacature/Sollicitatie procedure(30 aanmeldingen, wv 10 gesprekken)
- Na gesprekken 4 geschikte kandidaten, halve dag mee laten lopen, 2 over, wv 1 stapte over naar andere specialisme.
- Op tijd plek reserveren bij een Hoge school (let op wachttijden!)
- Projectplan maken(huisarts+ manager): voor, tijdens en na de opleiding(extra tijd reserveren)
- Wie gaat opleiden/opleidingsplan maken
- Ruimte/spreekkamer(extra huren/inrichten)
- Subsidie(s) op tijd aanvragen

Begroting/kosten/baten

- Loonkosten met werkgeverslasten(32-36 uur)
- Collegegeld en studieboeken
- Evt huur extra speekkamer/inrichting
- Inzet/begeleidingsuren huisarts,
- Inzet praktijk manager voor personeelsadministratie, projectplan, aanvraag subsidies
- Inkomsten: Subsidies en op termijn consulten/visites.
- Na afstuderen: hoeveel uur inzetbaar, winst, praktijk groei

Ons voorbeeld totaal traject: 2022-2025

- **Kosten:**

- huur extra kamer (30 mnd) 18.000,-
- ICT incl inrichting : 6500,-
- Collegegeld totaal: 7053,-(indexatie elk jaar)
- Boeken: 1000,-
- Reiskosten werk/studie: 3500,-
- Salaris(schaal afhankelijk): 143,500,-

- **Opbrengsten:**

- Subsidie Hogeschool/VWS: 67.700-
- KOH: 30.000,-
- AOF: 25.000,-
- Verrichtingen(consulten, visites): 44.260,-
- Meer inschrijvingen: : **in 2,5 jaar praktijk met 100 pten gegroeid**
- **Continuïteit van de zorg, dalende werklast van de huisarts**

Totale eigen investering: 54099,-

- **(Wo begeleiding uren HA+ PM: 34.3490,-)**

Conclusie: opleiden loont!! Maar..

- Het is een lange termijn investering.
- Intensieve opleiding, extra aandacht bij sollicitatie, persoonlijke situatie en motivatie.
- Intensieve begeleiding, mn 1^e maanden/1^e jaar.
- Vaak afwezig ivm externe stages, 5x 6 weken, wordt doorbetaald, mogelijke zwangerschap/ziektes/verhuizing/verlenging opleiding.
- Wennen aan een nieuwe functie van PA (loslaten, grenzen, balans, vertrouwen, bekwaamheid), anders dan een aios of een co-assistent.
- Het eindsaldo, ondanks subsidies, opbrengsten(mn laatste 6 mnd veel zelfstandig werken/productie) blijft wat negatief, maar meer inschrijvingen/groei praktijk.
- **Einddoel:** meer laag-complexe zorg naar PA, meer tijd voor complexe zorg, laagdrempelige zorg en meer tijd voor patiënt en de huisarts
- **Werkplezier!!**

Vragen??

